

**PROF. DR.
HÜSEYİN ÜLGEN**

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
E. Başkanı

**PROF. DR.
MEHMET HELVACI**

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Başkanı

**PROF. DR.
ABUZER KENDİGELEN**

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**PROF. DR.
ARSLAN KAYA**

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

**DOÇ. DR.
N. FÜSUN NOMER ERTAN**

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Ticaret Hukuku Anabilim Dalı
Öğretim Üyesi

TİCARİ İŞLETME HUKUKU

GÜNCELLENMİŞ DÖRDÜNCÜ BASI

İSTANBUL 2015

İÇİNDEKİLER

Dördüncü Basıya Önsöz	VII
Birinci Basıya Önsöz	XIII
İçindekiler	XVII
Kısaltmalar.....	LXV
Kısaltılarak Yollama Yapılan Genel Eserler.....	LXXV

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1. Genel Olarak	1
1.1. Ticaret Hukuku'nun (TH) Tanımı.....	1
1.2. TH'nin Hukukun Klasik Ayrımı İçindeki Yeri.....	2
1.3. Ticaret Hukuku-Ekonomi Hukuku-İşletme Hukuku	2
1.4. TH'nin Medeni Hukuk (MH) ve Borçlar Hukuku (BH) ile İlgisi	5
1.5. Tarihsel Gelişim.....	6
1.6. Türk Ticaret Hukuku'nun (TTH) Kaynakları	10
1.6.1. Genel Yürürlük Kaynakları	10
1.6.1.1. Asıl Kaynaklar.....	10
1.6.1.1.1. Ulusal Asıl Kaynaklar	10
1.6.1.1.2. Uluslararası Asıl Kaynaklar: Uluslararası Sözleşmeler	14
1.6.1.1.2.1. Genel Olarak.....	14
1.6.1.1.2.2. Belli Başlı Uluslararası Anlaşmalar.....	14
1.6.1.2. Tamamlayıcı Kaynak: Ticari Örf ve Adet Hukuku	16
1.6.1.3. Yardımcı Kaynaklar.....	16

1.6.2. Özel Yürürlük Kaynakları	16
1.6.3. İstisnai Yürürlük Kaynakları	17
2. Ticaret Hukuku Organizasyonları (Muhtelif Kurum ve Kuruluşlar).....	17
2.1. Odalar	17
2.1.1. TOBB Kanunu Uyarınca Kurulan Odalar	17
2.1.1.1. Genel Olarak.....	17
2.1.1.2. Hukuki Dayanak	17
2.1.1.3. Organları.....	17
2.1.1.4. Görev ve Yetkileri.....	17
2.1.1.5. Türleri.....	18
2.1.1.5.1. Ticaret ve Sanayi Odası.....	18
2.1.1.5.2. Ticaret Odası.....	19
2.1.1.5.3. Sanayi Odası.....	19
2.1.1.5.4. Deniz Ticaret Odası.....	19
2.1.1.6. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)	19
2.1.1.6.1. Organları	20
2.1.1.6.2. Görev ve Yetkileri.....	20
2.1.2. Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu Uyarınca Kurulan Odalar	21
2.1.2.1. Esnaf ve Sanatkârlar Odaları	21
2.1.2.2. Hukuki Dayanak.....	21
2.1.2.3. Organları.....	21
2.1.2.4. Görev ve Yetkileri.....	21
2.1.2.5. Türleri.....	22
2.1.2.6. Diğer Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları.....	22
2.2. Borsalar	23
2.2.1. Ticaret ve Ürün Borsaları	23
2.2.1.1. Ticaret Borsaları.....	23
2.2.1.1.1. Hukuki Dayanak.....	23
2.2.1.1.2. Organları.....	24
2.2.1.1.3. Görev ve Yetkileri.....	24

2.2.1.2. Ürün İhtisas Borsaları.....	24
2.2.1.2.1. Hukuki Dayanak	25
2.2.1.2.2. Görevleri	25
2.2.2. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	25
2.2.3. Borsa İstanbul Anonim Şirketi.....	25
2.2.3.1. Hukuki Dayanak.....	25
2.2.3.2. Görev ve Yetkileri.....	26
2.2.4. Kıymetli Madenler Borsaları	26
2.2.4.1. Hukuki Dayanak.....	27
2.2.4.2. Organları	27
2.2.4.3. Görev ve Yetkileri	27
2.2.5. Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsaları.....	27
2.2.6. Borsa Dışı Teşkilatlanmış Menkul Kıymetler Piyasaları ve Kurucu Şirket.....	28
2.2.6.1. Hukuki Dayanak.....	28
2.2.6.2. Organları	29
2.2.6.3. Görevleri.....	29
2.3. Siciller.....	29
2.3.1. Ticaret Sicili	29
2.3.2. Esnaf ve Sanatkarlar Sicili	29
2.3.2.1. Hukuki Dayanak.....	30
2.3.2.2. Görevleri.....	30
2.4. Uluslararası Kuruluşlar	30
2.4.1. ICC (International Chamber of Commerce) / MTO (Milletlerarası Ticaret Odası)	30
2.4.1.1. Kuruluşu ve Amacı.....	30
2.4.1.2. Organları ve Kurumsal Yapısı	30
2.4.1.3. İşlevleri	31
2.4.1.4. Milletlerarası Ticaret Odası Türkiye Milli Komitesi (ICC Türkiye)	31

2.4.2. WTO (World Trade Organisations) / DTÖ (Dünya Ticaret Örgütü)	32
2.4.2.1. Kuruluşu ve Amaçları	32
2.4.2.2. Yapısı ve Organları	32
2.4.2.3. DTÖ Anlaşmaları.....	33
2.4.2.4. İşlevleri	33
2.4.3. UNIDROIT (International Institute for the Unification of Private Law)	34
2.4.3.1. Kuruluşu ve Amacı	34
2.4.3.2. Organları	34
2.4.3.3. İşlevleri.....	34
2.4.4. UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law)	35
2.4.4.1. Kuruluşu.....	35
2.4.4.2. Yapısı.....	35
2.4.4.3. İşlevleri.....	36
3. TH'de Sistemler	36
3.1. Sübjektif Sistem	36
3.2. Objektif Sistem.....	36
3.3. Ticari İşletme Sistemi.....	36
3.4. Değerlendirme.....	37
4. Türk Ticaret Hukukunun Düzenlenme Biçimi.....	37
4.1. Konu: Ticari İş/İşler.....	37
4.2. Uygulanacak Hükümler: Ticari Hükümler - Ticari Örf ve Adet - Genel Hükümler	38
4.3. Merkez Kavram: Ticari İşletme.....	38
4.4. Aktör: Tacir	40
5. TH'nin/TTH'nin Özellikleri	42
6. Literatür	49
6.1. Türk Hukuku	49
6.1.1. Şerhler	49

6.1.1.1. 6762 sayılı (eski) TK'ya Göre Yayınlanmış Olanlar.....	49
6.1.1.2. 6102 sayılı (yeni) TK'ya Göre Hazırlanmış Olanlar.....	49
6.1.2. Sistematik Eserler	49
6.1.2.1. 6762 sayılı (eski) TK'ya Göre Yayınlanmış Olanlar	49
6.1.2.2. 6102 sayılı (yeni) TK'ya Göre Hazırlanmış Olanlar	50
6.2. Alman Hukuku	50
6.2.1. Şerhler.....	50
6.2.2. Sistematik eserler.....	53
6.3. İsviçre Hukuku.....	56
6.4. Fransız Hukuku.....	58

İKİNCİ BÖLÜM

TİCARİ İŞLER

1. Hangi İş/İşler Ticari İşlerdir? (Ticari İşin/İşlerin Saptanması)	63
1.1. TK 3/1'e Göre Ticari İşler	64
1.1.1. TK'da Düzenlenen Hususlar	64
1.1.2. Bir Ticari İşletmeyi İlgilendiren/Ticari İşletme ile İlgili İşlem ve Fiiller	64
1.2. TK 19'a Göre Ticari İşler.....	64
1.2.1. Ticari İş Karinesi.....	64
1.2.2. Bir Taraf İçin Ticari (Nitelikte) Olan Sözleşmeler	65
2. Genel Bakış.....	66
3. Bir İşin Ticari Olarak Nitelendirilmesinin Sonuçları	67
3.1. Genel Olarak	67
3.2. Teselsül Karinesi.....	67
3.2.1. Genel Olarak Mütessesil Borçluluk.....	67
3.2.2. Ticari İşlerde Mütessesil Sorumluluk	68
3.2.2.1. Birlikte Borç Altına Girme (Müşterek Borçluluk).....	69
3.2.2.2. Ticari Borçlara Kefalet (Mütessesil Kefalet)	70
3.3. Ticari İşlerde Faiz	72
3.3.1. Genel Olarak Faiz	73

3.3.1.1. Faiz Kavramı, İşlevi ve Özellikleri	73
3.3.1.2. Faizin Türleri	74
3.3.1.2.1. Kanuni Faiz - İradi Faiz Ayrımı	74
3.3.1.2.2. Basit Faiz - Bileşik Faiz Ayrımı	74
3.3.1.2.3. Anapara Faizi - Temerrüt Faizi Ayrımı	75
3.3.1.2.4. Tazminat Faizi Sorunu	76
3.3.1.3. Faiz Kavramının Benzer Bazı Kavramlarla Karşılaştırılması	78
3.3.1.3.1. Vade Farkı / Faturalardaki Vade Farkına İlişkin Kayıtların Anlamı	78
3.3.1.3.2. Munzam (Aşkın) Zarar	80
3.3.2. Mevzuat	81
3.3.2.1. BK'da Düzenlenen Genel Nitelikli Faiz Hükümleri	82
3.3.2.2. TK'da Düzenlenen Genel Nitelikli Faiz Hükümleri	83
3.3.2.3. FaizK'da Düzenlenen Genel Nitelikli Faiz Hükümleri	84
3.3.3. Ticari İşlerde Faizin Özellikleri	85
3.3.3.1. Genel Olarak (Adi - Ticari Faiz Ayrımı)	85
3.3.3.1.1. Anapara Faizi Bakımından Ortaya Çıkan Farklar	85
3.3.3.1.2. Temerrüt Faizi Bakımından Ortaya Çıkan Farklar	86
3.3.3.1.3. Anapara ve Temerrüt Faizi Bakımından Ortak Olarak Ortaya Çıkan Farklar	86
3.3.3.2. Adi - Ticari Anapara ve Temerrüt Faizi Bakımından Birlikte Değerlendirilmesi Gereken Hususlar	87
3.3.3.2.1. Bileşik Faiz	87
3.3.3.2.2. Faiz Oranları	90
3.3.3.2.2.1. Anapara Faizinde	90
3.3.3.2.2.2. Temerrüt Faizinde	93
3.3.4. Faizin Anaparayı Geçip Geçemeyeceği Meselesi	101
3.3.5. Faizin Başlangıcı	101
3.3.5.1. Temerrüt Faizinde	101
3.3.5.2. Anapara Faizinde	104

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM TİCARİ HÜKÜMLER

1. Ticari Hükümler	105
1.1. Türk Ticaret Kanunu'ndaki Hükümler.....	105
1.2. Bir Ticari İşletmeyi İlgilendiren İşlere (İşlem ve Fiiller) İlişkin Olarak Diğer Kanunlarda Yazılı Hükümler.....	106
2. Ticari Örf ve Adet/Teamül.....	106
3. Genel Hükümler	109
4. Hükümlerin Uygulanma Sırası	109
5. Bir Hükümün Ticari (Hüküm) Olarak Nitelendirilmesinin Sonuçları....	110
5.1. Ticari İşlere Uygulanacak Hükümler Sırasında Öncelik Alması	110
5.2. Kanunlarda Ticari İşler İçin Öngörülen Zamanaşımı Sürelerinin Değiştirilmezliği.....	110
5.3. En Yüksek Sınırı Aşan Edimleri İçeren Sözleşmelerin En Yüksek Sınır Üzerinden Yapılmış Sayılması	112

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM TİCARİ DAVALAR

1. Genel Olarak	115
2. Ticari Davalar	116
2.1. TK'nın Sistemi.....	116
2.2. Mutlak Ticari Davalar	117
2.2.1. TK 4/1-(a)-(f)'de Sayılan Mutlak Ticari Davalar	117
2.2.1.1. TK'da Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları	118
2.2.1.2. Rehin Karşılığı Ödünç Verme İşİ ile Uğraşanlar Hakkındaki MK 962-969 Maddelerinde Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	119
2.2.1.3. BK'da Düzenlenen Belli Konulara İlişkin Olarak TK 4/1-(c)'de Açıklanan Davalar	119
2.2.1.3.1. Bir Malvarlığı veya Bir İşletmenin Devralınması ile İşletmelerin Birleşmesi ve Şekil Değiştirmesi Hakkındaki	

BK 202 ve 203'te Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	119
2.2.1.3.2. Rekabet Yasağına İlişkin BK 444 ve 447'de Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	119
2.2.1.3.3. Yayım (Neşir) Sözleşmesine Dair BK 487-501'de Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	120
2.2.1.3.4. Kredi Mektubu ve Kredi Emrini Düzenleyen BK 515-519'da Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları....	121
2.2.1.3.5. Komisyon Sözleşmesine İlişkin BK 532-545'te Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	121
2.2.1.3.6. Ticari Temsilciler, Ticari Vekiller ve Diğer Tacir Yardımcıları İçin Öngörölmüş Bulunan BK 547-554'te Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	122
2.2.1.4. Fikri Mülkiyet Hukukuna Dair Mevzuatta Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	122
2.2.1.5. Borsa, Sergi, Panayır ve Pazarlar ile Antrepo ve Ticarete Özgü Diğer Yerlere İlişkin Özel Düzenlemelerde Öngörülen Hususlardan Doğan Hukuk Davaları.....	123
2.2.1.6. Bankalara, Diğer Kredi Kuruluşlarına, Finansal Kurumlara ve Ödünç Para Verme İşlerine İlişkin Düzenlemelerde Öngörülen Hukuk Davaları	123
2.2.2. Diğer Kanunlardaki Özel Hükümler Uyarınca Mutlak Ticari Dava Sayılan Haller.....	124
2.3. Herhangi Bir Ticari İşletmeyi İlgilendirmesi Şartıyla Ticari Dava Sayılan Haller	125
2.4. Nisbi Ticari Davalar	125
3. Ticari Davaların Görüleceği Mahkemeler.....	126
3.1. Genel Olarak	126
3.2. Sulh Hukuk Mahkemeleri	130
3.3. Asliye Ticaret Mahkemeleri.....	130
3.4. İhtisas Mahkemeleri.....	131
4. Ticari Davalarda Yetki	133
5. Ticari Davalarda İspat ve Muhakeme Usulü	134

5.1. Ticari Davalarda İspat.....	134
5.2. Ticari Davalarda Uygulanan Muhakeme Usulü	138

BEŞİNCİ BÖLÜM

TİCARİ İŞLETME

1. Ticari İşletmenin Önemi, Tanımı ve Unsurları.....	141
1.1. Önemi	141
1.2. Tanımı	144
1.3. Unsurları	145
1.3.1. Genel Olarak	145
1.3.2. TK'da Öngörülen Unsurlar.....	148
1.3.2.1. Gelir Sağlamayı Hedef Tutmak	149
1.3.2.2. Devamlılık.....	150
1.3.2.3. Bağımsızlık.....	151
1.3.2.4. Esnaf İşletmesi Sınırının Aşılması.....	152
1.3.2.4.1. Esnaf ve Esnaf İşletmesi Kavramları	153
1.3.2.4.2. İşletmeler Arasındaki Sınırın Belirlenmesi	154
1.3.2.4.2.1. İlgili Bakanlar Kurulu Kararı.....	154
1.3.2.4.2.2. Bakanlar Kurulu Kararında Öngörülen Kısıtlar ..	156
1.3.2.4.3. Karara Göre Tacir (ve Sanayici) Sayılanlar	159
1.3.2.4.4. Ticari İşletmenin Varlığını Tespitte Karşılaşılan Sorunlar	161
1.3.2.4.4.1. Faaliyete Yeni Başlayan İşletmelerin Durumu	161
1.3.2.4.4.2. Faaliyet Sonuçlarının Zaman İçinde Değişmesi	164
2. Ticari İşletmenin Organizasyonu.....	166
2.1. Genel Olarak	166
2.2. Ticari İşletmede Merkez ve Şube.....	167
2.2.1. Merkez.....	168
2.2.2. Şube	170
2.2.2.1. Tanımı	170
2.2.2.2. Unsurları	171

2.2.2.2.1. İç İlişkide Merkeze Bağımlı Olma.....	171
2.2.2.2.2. Dış İlişkide Bağımsızlık.....	172
2.2.2.2.3. Mekân ve Yönetim Ayrılığı.....	174
2.2.2.3. Şube Olmaya Bağlanan Hukuki Sonuçlar	176
2.2.2.3.1. Ticaret Siciline Tescil ve İlgili Odalara Kayıt Ettirilmesi.....	176
2.2.2.3.2. Merkezin Ticaret Unvanının Kullanılması.....	176
2.2.2.3.3. Temsil Yetkisinin Şube İşleriyle Sınırlandırılabilmesi.	177
2.2.2.3.4. İşletmeyi Konu Alan Sözleşmelerin Kapsamına Girmesi.....	177
2.2.2.3.5. Çekin Başka Şubeye Cirosunun Makbuz Sayılmaması	177
2.2.2.3.6. Dava ve Takiplerin Şubenin Bulunduğu Yerde de Açılabilmesi.....	178
3. Ticari İşletmenin Malvarlığı.....	179
3.1. Özellikleri	179
3.1.1. Ekonomik ve Hukuki Anlamda Bir Bütün Oluşturması	179
3.1.2. Özel Malvarlığı Kabul Edilmemesi	180
3.2. Kapsamı	181
3.2.1. Genel Olarak	181
3.2.2. Münferit Unsurlar	182
3.2.2.1. Maddi Unsurlar	183
3.2.2.1.1. Duran (Yatırım) Malvarlığı.....	183
3.2.2.1.2. Dönen Malvarlığı.....	183
3.2.2.2. Gayri Maddi Unsurlar	184
3.2.2.2.1. Gayri Maddi Duran (Yatırım) Malvarlığı.....	184
3.2.2.2.1.1. Ticaret Unvanı ile Ayırt Edici Ad ve İşaretler	184
3.2.2.2.1.2. Fikri Mülkiyet Hakları.....	184
3.2.2.2.2. Hak ve Alacaklar.....	185
3.2.2.2.3. Kiracılık Hakkı.....	185
3.2.2.2.4. Müşteri Çevresi.....	186
3.3. Korunması.....	187

4. Ticari İşletmenin Hukuki İşlemlere Konu Olması.....	188
4.1. Genel Olarak.....	188
4.2. Ticari İşletmenin Devri.....	191
4.2.1. Kanuni Düzenleme ve Uygulama Alanı.....	192
4.2.1.1. Kanuni Düzenleme.....	193
4.2.1.2. Uygulama Alanı.....	194
4.2.2. Devir İşlemleri.....	196
4.2.2.1. Devir Sözleşmesinin Yapılması.....	196
4.2.2.1.1. Tarafları.....	196
4.2.2.1.2. Konusu.....	197
4.2.2.1.3. Şekli.....	199
4.2.2.1.4. Kapsamı.....	200
4.2.2.1.4.1. Aktifler Açısından.....	200
4.2.2.1.4.2. Pasifler Açısından.....	202
4.2.2.1.4.3. Kiracılık Hakkı Açısından.....	206
4.2.2.1.4.4. Sözleşmeler Açısından.....	207
4.2.2.1.5. Hukuki Niteliği.....	208
4.2.2.2. Rekabet Kurulundan İzin Alınması.....	209
4.2.2.3. Ticaret Siciline Tescil (Kurucu İşlem).....	209
4.2.2.4. Devrin Diğer Sicillere Bildirilmesi.....	212
4.2.3. Devrin Hüküm ve Sonuçları.....	214
4.2.3.1. İşletmenin Borçlarından Sorumluluk.....	214
4.2.3.1.1. Devralanın Sorumluluğu.....	215
4.2.3.1.1.1. Genel Olarak.....	215
4.2.3.1.1.2. Sorumluluğun Şartları.....	215
4.2.3.1.2. Devredenin Sorumluluğu.....	220
4.2.3.1.3. Borcun Naklinin Sonuçları.....	221
4.2.3.2. Devredenin Tacir Sıfatının Sona Ermesi.....	222
4.2.3.3. Devredenin Rekabet Yasağına Tabi Olması.....	223
4.2.3.4. Devredenin Ayıp ve Zapt Nedeniyle Sorumluluğu.....	224
4.2.3.5. Devralanın Ticaret Unvanını Aynen Kullanabilmesi.....	224

4.2.3.6. İş İlişkilerinin Devamlılığının Korunması	225
4.3. Ticari İşletmenin Rehni	225
4.3.1. Kanuni Düzenleme ve Uygulama Alanı	226
4.3.1.1. Kanuni Düzenleme	226
4.3.1.2. Uygulama Alanı	228
4.3.2. Rehnin Kurulması	229
4.3.2.1. Rehin Sözleşmesi	229
4.3.2.1.1. Tarafları	230
4.3.2.1.1.1. Lehine Rehin Verilen (Rehin Alacaklısı)	230
4.3.2.1.1.2. Rehin Veren (Rehin Borçlusunu)	232
4.3.2.1.2. Şekli	233
4.3.2.1.3. Kapsamı	235
4.3.2.1.3.1. Genel Olarak	235
4.3.2.1.3.2. Ticaret Unvanı ve İşletme Adı	237
4.3.2.1.3.3. Taşınır İşletme Tesisatı	238
4.3.2.1.3.4. Sınai Haklar	241
4.3.2.2. Rehnin İlgili Sicile Tescili (Kurucu İşlem)	241
4.3.2.3. Rehnin Diğer Sicillere Bildirilmesi	244
4.3.2.4. Ticari İşletmenin Birden Fazla Rehne Konu Olması	245
4.3.3. Rehnin Hükümleri	246
4.3.3.1. Rehin Borçlusunu Bakımından	246
4.3.3.2. Rehinli Alacaklı Bakımından	247
4.3.3.3. Üçüncü Kişiler Bakımından	249
4.3.4. Rehnin Sona Ermesi	251
4.3.4.1. Alacağın Son Bulması	251
4.3.4.2. İşletme Kaydının Sicilden Silinmesi	251
4.3.4.3. Rehnin Paraya Çevrilmesi	252
4.3.5. Ticari İşletme Rehnine Uygulanacak Diğer Hükümler	254
4.3.6. Yetkili ve Görevli Mahkeme	254

ALTINCI BÖLÜM

TACİR

1. Genel Olarak	258
2. Gerçek Kişiler	258
2.1. Genel Olarak	258
2.1.1. Tacir (TK 12/1)	258
2.1.1.1. Ticari İşletmenin Varlığı.....	258
2.1.1.2. Ticari İşletmenin İşletilmesi	259
2.1.1.3. Ticari İşletmenin Kendi Adına İşletilmesi.....	259
2.1.2. Tacir Sayılanlar (TK 12/2).....	260
2.1.3. Tacir Gibi Sorumlu Olanlar (TK 12/3).....	260
2.2. Özel Durumlar	261
2.2.1. Küçük ve Kısıtlılar (TK 13).....	261
2.2.2. Ticari İşletme İşletmesi Yasaklananlar veya İzne Tabi Kılınanlar (TK 14)	261
3. Tüzel Kişiler ve Donatma İştiraki.....	262
3.1. Genel Olarak	262
3.2. Kanunda Sayılanlar	263
3.2.1. Ticaret Ortaklıkları.....	263
3.2.2. Vakıflar	264
3.2.3. Dernekler.....	264
3.2.4. Kamu Tüzel Kişileri Tarafından Kurulan Kurum ve Kuruluşlar.....	265
3.2.5. Kamu Tüzel Kişileri İle Kamuya Yararlı Derneklerin Ve Gelirinin Yarısından Fazlasını Kamu Görevi Niteliğindeki İşlere Harcayan Vakıfların İşlettiği Ticari İşletmeler	265
3.2.6. Donatma İştiraki	266
3.2.7. Hâkim Teşebbüs	266
4. Tacir Sifatının Kazanılması, Sona Ermesi ve Çevresi	267
4.1. Tacir Sifatının Kazanılması.....	267
4.1.1. Gerçek Kişiler.....	267

4.1.2. Tüzel Kişiler.....	268
4.1.2.1. Ticaret Şirketleri.....	268
4.1.2.2. Diğer Tüzel Kişiler	268
4.2. Tacir Sıfatının Sona Ermesi.....	268
4.2.1. Gerçek Kişiler	268
4.2.2. Tüzel Kişiler	268
4.2.2.1. Ticaret Şirketleri	268
4.2.2.2. Diğer Tüzel Kişiler.....	269
4.2.3. Tacir Sıfatının Sona Ermesine Bağlı Yükümlülükler.....	269
4.3. Tacir Sıfatının Çevresi.....	269
4.3.1. Gerçek Kişiler	269
4.3.2. Tüzel Kişiler	270
5. Tacir Sıfatının Hüküm ve Sonuçları.....	270
5.1. Borçlarının Ticari İş Olması Karinesi (Ticaret Karinesi).....	270
5.2. Tacirlere Uygulanan Özel Hükümler	270
5.2.1. İflas Tabi Olma.....	270
5.2.2. Ticari Örf ve Adetin Haklarında Mutlak Olarak Uygulanması.....	272
5.2.3. Ücret ve Cezanın İndirilmesini İsteyememe	272
5.2.3.1. Genel Olarak	272
5.2.3.2. Şartları.....	273
5.2.3.3. İş Akitleri.....	274
5.2.4. Ücret ve Faiz İsteme Hakkı	274
5.2.5. Faturaya İlişkin Özel İspat Kuralına Tabi Olma (TK 21/2)	275
5.2.5.1. Fatura.....	275
5.2.5.2. Faturanın İspat Kuvveti	276
5.2.5.2.1. Genel Olarak.....	276
5.2.5.2.2. Özel İspat Kuralının Uygulanma Şartları.....	276
5.2.6. Teyit Mektubuna İlişkin Özel İspat Kuralına Tabi Olma.....	279
5.2.6.1. Teyit Mektubu	279
5.2.6.2. Teyit Mektubunun İspat Kuvveti	279

5.2.7. MK 950'de Düzenlenen Hapis Hakkının Kullanılmasında Kolaylık.....	281
5.2.8. Yetki Sözleşmesi (HMK 17-19).....	281
5.2.9. Yargı Hizmetlerinin Hızlandırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 6217 Sayılı Kanun	283
5.3. Tacirin Tabi Olduğu Yükümlülükler	284
5.3.1. Ticaret Unvanı Seçme, Kullanma, Tescil ve İlan Ettirme	284
5.3.2. Ticari İşletmesini Ticaret Siciline Tescil ve İlân Ettirme	284
5.3.3. Ticari Defter Tutma	284
5.3.4. Fatura Vermek ve Bedel Ödenmiş İse Bunu Faturada Göstermek	285
5.3.5. Basiretli Bir İş Adamı Gibi Hareket Yükümlülüğü	285
5.3.6. Ticaret Odasına Kaydolma	287
5.4. İki Tarafı Tacir Sifatını Haiz Kişiler Olan Ticari İşler Hakkındaki Özel Hükümler	287
5.4.1. Ticari Defterlerin (Özel) Delil Olması	287
5.4.2. Belli İhbar ve İhtarlarda (Belirli Şekillere) Uyma Zorunluluğu.....	288
5.4.3. Ticari Satış ve Mal Değişimi.....	289
5.4.3.1. Kısmi İfa/İcra	291
5.4.3.2. Alıcının Temerrüdü	296
5.4.3.3. Ayıplı İfa.....	301
5.4.3.3.1. Genel Olarak	301
5.4.3.3.2. Ayıp İhbar Süreleri	304
5.4.3.3.2.1. Açık (Teslim Sırasında Belli Olan) Ayıplar	304
5.4.3.3.2.2. İnceleme Sonucu Ortaya Çıkan Ayıplar.....	305
5.4.3.3.2.3. Gizli Ayıplar	305
5.4.3.3.3. Ayıptan Doğan Haklar	306
5.4.3.3.4. Ayıp İhbarında Şekil	307
5.4.3.3.5. Ek 1) 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun (TKHK) m. 8 vd., 13 vd. Hükümleri	307
5.4.3.4. Zamanaşımı Süresi.....	311

5.4.3.5. Saklı Tutulan Hükümler	312
5.5. Ticari İşletmeler Arasındaki Mal ve Hizmet Tedariki Sözleşmeleri İle İlgili Özel Hükümler (TK 1530/2-8)	312
5.5.1. Genel Bakış	312
5.5.1.1. Kaynak	313
5.5.1.2. Amaç	313
5.5.1.3. Biçimsel Eleştiri: TK 1530'un Düzenlenme Yeri	314
5.5.2. Uygulama Alanı ve Şartları	314
5.5.2.1. Uygulama Alanı	314
5.5.2.1.1. Ticari İşletmeler	315
5.5.2.1.2. Mal ve Hizmet Tedariki Sözleşmeleri	316
5.5.2.2. Uygulama Şartları	316
5.5.2.2.1. Para Alacağının Mevcut Olması	316
5.5.2.2.2. Para Alacaklısının Tedarik Borcunu Yerine Getirmiş Olması	316
5.5.3. Özel Düzenleme Konuları	317
5.5.3.1. Temerrüt	317
5.5.3.1.1. Genel Olarak	317
5.5.3.1.2. Temerrüt Hangi Tarihte ve Nasıl Gerçekleşir? (Temerrüt İhtarına Gerek Olup Olmadığı)	317
5.5.3.1.3. Temerrüt ve Kusur Sorunu	318
5.5.3.2. Ödeme Süresi	319
5.5.3.2.1. Kural	319
5.5.3.2.2. İstisna Hükümü	320
5.5.3.3. Faiz	320
5.5.3.3.1. Genel Olarak	320
5.5.3.3.2. Faiz Oranı	321
5.5.3.3.3. Aşkın Zarar	321
5.5.3.4. Taksitle Ödeme Yasağı	321
5.5.4. TK 1530'un Zaman İtibariyle Uygulanabilirliği	322
6. Ek 2) Uluslararası Ticari Satım Sözleşmeleri	322

6.1. Genel Olarak	322
6.2. Milletlerarası Mal Satımına İlişkin Sözleşmeler Hakkında Birleşmiş Milletler Antlaşması (United Nations Convention On Contracts For The International Sale Of Goods)	324
6.2.1. Genel Olarak.....	325
6.2.2. Antlaşmanın Sistematiği	326
6.2.3. Antlaşmanın Uygulanması	326
6.2.3.1. Uygulanma Hâlleri.....	326
6.2.3.1.1. Antlaşma Metninde Öngörülen Uygulanma Hâlleri	326
6.2.3.1.2. Doktrin Tarafından Kabul Edilen Uygulanma Hâlleri	326
6.2.3.2. Uygulanma Şartları.....	327
6.2.3.2.1. Satım Sözleşmesi.....	327
6.2.3.2.1.1. Genel Olarak	327
6.2.3.2.1.2. İstisnalar	327
6.2.3.2.1.3. Benzer Sözleşmeler.....	327
6.2.3.2.1.4. Kapsam Dışı Satım Konuları.....	327
6.2.3.2.1.5. Satım Sözleşmesinin Önceliği İlkesi.....	328
6.2.3.2.2. Mal Kavramı.....	328
6.2.4. Antlaşmaya Hâkim İlkeler ve Düzenleme Konuları	328
6.2.4.1. Antlaşmaya Hâkim İlkeler.....	328
6.2.4.1.1. Dürüstlük İlkesi.....	328
6.2.4.1.2. İradeye/İradelere Uygun Yorum İlkesi.....	328
6.2.4.1.3. Kabul Edilen Teamüller ve Yerleşmiş Olan Alışkanlıklar ile Bağlılık İlkesi	329
6.2.4.1.4. Şekilsizlik İlkesi.....	329
6.2.4.2. Düzenleme Konuları.....	329
6.2.4.2.1. Genel Olarak.....	329
6.2.4.2.2. Düzenleme Konuları Dışında Kalan Sorunların Tâbi Olacağı Hükümler	330
6.3. Uluslararası Ticari Satımlarda Kullanılan Yeknesak Ticari Terimler (Incoterms) ve Ödeme Şekilleri.....	330
6.3.1. Incoterms.....	330

6.3.1.1. Anlamı, Hukuki Niteliği ve Uygulanma Şartları	330
6.3.1.2. Terimler ve İçerikleri	332
6.3.1.2.1. Ex Works (Exw)/Ticari İşletmede (İşyerinde) Teslim..	333
6.3.1.2.2. Free Carrier (FCA)/Taşıyıcıya Masrafsız Olarak Teslim.....	334
6.3.1.2.3. Free Alongside Ship (FAS)/Yükleme Limanında Gemi Doğrultusunda Masrafsız Teslim.....	334
6.3.1.2.4. Free On Board (FOB)/Gemide Masrafsız Teslim.....	335
6.3.1.2.5. Cost And Freight (CFR)/Mal Bedeli veya Navlun Ödenmiş Olarak Teslim.....	335
6.3.1.2.6. Cost, Insurance And Freight (CIF)/Mal Bedeli, Sigorta ve Navlun Ödenmiş Olarak Teslim.....	336
6.3.1.2.7. Carriage Paid To (CPT)/Taşıma Ücreti Ödenmiş Olarak Teslim	336
6.3.1.2.8. Carriage And Insurance Paid To (CIP)/Taşıma Ücreti ve Sigorta Ödenmiş Olarak Teslim.....	336
6.3.1.2.9. Delivered Duty Paid (DDP)/Gümrük Resmi Ödenmiş Olarak Teslim.....	337
6.3.1.2.10. Delivered At Terminal (DAT)/Varma Yerinde Terminalde Teslim	337
6.3.1.2.11. Delivered At Place (DAP)/Varma Yerinde Belirlenen Noktada Teslim.....	338
6.3.2. Ödeme Şekilleri	338
6.3.2.1. Akreditif.....	338
6.3.2.1.1. Tanımı ve Hukuki Niteliği.....	338
6.3.2.1.2. Belgeli Akreditifin Hukuk Kaynakları	339
6.3.2.1.3. İşleyişi ve Taraflar Arasındaki İlişkiler	340
6.3.2.1.3.1. Akreditifin İşleyişi.....	340
6.3.2.1.3.2. Akreditife Özelliğini Veren İlkeler.....	341
6.3.2.1.3.3. Taraflar Arasındaki İlişkiler.....	342
6.3.2.1.4. Uygulamada Akreditifin Ortaya Çıkış Biçimleri.....	342
6.3.2.1.4.1. Sorumluluk Kıstasına Göre Akreditifin Şekilleri ...	343
6.3.2.1.4.2. Ödeme Şekli Kıstasına Göre Akreditifin Türleri....	345

6.3.2.2. Vesaik Mukabili Ödeme	348
--------------------------------------	-----

YEDİNCİ BÖLÜM

ESNAF

1. Genel Olarak	351
2. Tanım	351
3. Esnaf Sıfatının Sonuçları.....	351
3.1. Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu.....	351
3.1.1. Esnaf ve Sanatkârlar Sicili ve Kayıt Zorunluluğu	352
3.1.2. Esnaf ve Sanatkârlar Odası	353
3.2. Tacire İlişkin Hükümlerin Esnaf Hakkında da Uygulanması.....	353

SEKİZİNCİ BÖLÜM

TİCARET SİCİLİ

1. Genel Olarak	355
2. Ticaret Sicili Örgütü	356
2.1. Örgüt.....	356
2.2. Devletin Denetim Görevi	357
2.3. Kayıtların Tutulması	357
2.4. Kamuya Açıklık (Aleniyet)	358
2.4.1. İnceleme ve Suret İsteme Hakkı.....	358
2.4.2. İlan	358
3. Sicil İşlemleri.....	359
3.1. Türleri.....	359
3.1.1. Tescil	359
3.1.2. Değişiklik (tadil).....	359
3.1.3. Silinme (terkin)	359
3.2. Tescil ve İlan Tabi Hususlar	360
3.3. Usul	360
3.3.1. İstem (Talep) Zorunluluğu ve İstisnaları.....	360
3.3.1.1. Kural: İlgilinin İstemi	360

3.3.1.2. İstisnalar: Resen Tescil ve İlgili Makamın Emri Üzerine Tescil	364
3.3.1.2.1. Resen Tescil.....	364
3.3.1.2.1.1. Genel Olarak.....	364
3.3.1.2.1.2. ESMKK 68/4 ile 2007/12362 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi	365
3.3.1.2.1.3. TSY Hükümleri	366
3.3.1.2.2. İlgili Makamın Emri Üzerine Tescil.....	367
3.3.2. Sicil Memurunun İnceleme Görev ve Yetkisi	369
3.3.3. Sicil Müdürlüğünün Kararlarına Karşı İtiraz	371
3.3.4. Geçici Tescil.....	372
3.3.5. Tescilin İhtiyati Tedbir Kararı ile Durdurulması	373
4. Ticaret Siciline Tescil ve İlanın Hükümleri	373
4.1. Delil Niteliği.....	373
4.2. Açıklayıcı ve Kurucu Niteliği	373
4.3. Üçüncü Kişiler Hakkındaki Hükümleri	374
4.3.1. Zaman ve Yer Bakımından (TK 36/1, 2).....	374
4.3.1.1. Zaman Bakımından.....	374
4.3.1.2. Yer Bakımından.....	375
4.3.2. Olumlu ve Olumsuz Etki Bakımından (TK 36/3, 4).....	375
4.3.2.1. Olumlu Etki (TK 36/3)	375
4.3.2.2. Olumsuz Etki (TK 36/4)	376
4.3.3. Ticaret Siciline Güvenle Hak İktisabı	377
4.3.3.1. Genel İlke.....	377
4.3.3.2. İlane Güvenin Korunması (TK 37)	379
5. Sicil Kayıtlarından Sorumluluk.....	380
5.1. Devletin ve Odanın Sorumluluğu.....	380
5.2. İlgililerin Sorumluluğu	381

DOKUZUNCU BÖLÜM

TİCARET UNVANI - İŞLETME ADI

1. Genel Olarak	383
2. Ticaret Unvanı.....	391
2.1. Tanım.....	391
2.2. Ticaret Unvanının Oluşturulması	392
2.2.1. Genel Olarak.....	392
2.2.2. TK'nın Sistemi	392
2.2.2.1. Ana Unsur	393
2.2.2.1.1. Gerçek Kişi Tacirlerde	393
2.2.2.1.2. Adi Şirketlerde.....	394
2.2.2.1.3. Kollektif Şirketlerde	396
2.2.2.1.4. Komandit Şirketlerde.....	398
2.2.2.1.5. Anonim, limited ve Kooperatif Şirketlerde	399
2.2.2.1.6. Tacir Sayılan Diğer Tüzel Kişilerde	401
2.2.2.1.7. Donatma İştirakinde	403
2.2.2.2. Ek	403
2.3. Ticaret Unvanını Tescil Ettirme ve Kullanma Yükümlülüğü.....	409
2.4. Sonradan Meydana Gelen Değişiklikler - Ticaret Unvanının Devamı	411
2.4.1. Tacirin Adının Değişmesi.....	412
2.4.2. Yeni Ortak Girmesi ya da Ortağın Ayrılması	413
2.4.3. Ortağın ya da Tacirin Ölümü	414
2.4.4. Ticari İşletmenin Devri.....	416
2.5. Ticaret Unvanının Kullanılmasında Tekel Hakkı.....	418
2.6. Ticaret Unvanının Korunması.....	420
2.6.1. Kullanımın Tespiti	423
2.6.2. Kullanımın Yasaklanması (Önlenmesi)	423
2.6.3. Tecavüz Sonucu Oluşan Maddi Durumun Ortadan Kaldırılması	424

2.6.4. Tescili Önleme, Terkin veya Ayırt Edici Bir Ek Yapılmasını İsteme	425
2.6.5. Tazminat.....	427
2.7. Bildirim Yükümlülüğü.....	428
2.8. Cezai Yaptırımlar.....	429
3. İşletme Adı	429
3.1. Genel Olarak	429
3.2. İşletme Adının Oluşturulması ve Tescili	429
3.3. İşletme Adının Devri	431
3.4. İşletme Adının Korunması.....	432

ONUNCU BÖLÜM

MARKA

1. Genel Olarak	436
1.1. Kısa Tarihçe.....	436
1.2. Mevzuat.....	437
1.2.1. Ulusal Mevzuat.....	437
1.2.2. Uluslararası Mevzuat	438
2. Marka Tanımı, Türleri, Fonksiyonları.....	440
2.1. Marka Kavramı.....	440
2.1.1. Kavram Olarak Marka	440
2.1.1.1. İşaret	441
2.1.1.1.1. Sözcükler.....	442
2.1.1.1.2. Kişi Adları	443
2.1.1.1.3. Harfler, Sayılar	444
2.1.1.1.4. Şekiller.....	444
2.1.1.1.5. Sesler, Kokular.....	445
2.1.1.1.6. Renkler	446
2.1.1.2. Ayırt Edicilik.....	446
2.1.2. Marka Hakkı.....	447
2.1.2.1. Sahibine İnhisari Bir İstifade Yetkisi Sağlar.	448

2.1.2.2. Maddi Olmayan Mal Üzerinde Mutlak Bir Haktır.....	448
2.1.2.3. Yenilenebilir Süreye Bağlı Bir Haktır.....	449
2.1.2.4. Hukuki İşlemlere Konu Olabilen Bir Haktır.....	449
2.1.3. Marka Hakkının Oluşumu.....	450
2.2. Markanın Türleri.....	451
2.2.1. Tescilli Olup Olmamasına Göre Markalar.....	452
2.2.2. Tescil Amacına ve İşlevlerine Göre Markalar.....	452
2.2.3. Sahiplerine Göre Markalar.....	453
2.2.4. Bilinirlik Ölçüsüne Göre Markalar.....	454
2.2.5. Teşekkür Tarzına Göre Markalar.....	455
2.2.6. Diğer Ayırımılar.....	455
2.3. Markanın Fonksiyonları.....	456
2.3.1. Emtianın Menşeyini Belirtme.....	456
2.3.2. Ayırt Etme.....	456
2.3.3. Reklam.....	457
2.3.4. Garanti.....	457
3. Markanın Tescili.....	457
3.1. Genel Olarak.....	457
3.2. Tescil Sürecinde İdari Aşamalar.....	458
3.2.1. Tescil Başvurusunda Bulunabilecek Kişiler.....	458
3.2.2. Başvuru Usulü.....	459
3.2.2.1. Başvurunun Şekli ve İçeriği, Eklenecek Belgeler.....	459
3.2.2.2. Başvurunun Sınıflandırılması.....	460
3.2.3. Başvurunun İncelenmesi.....	460
3.2.3.1. Başvuru Yapma Hakkı Yönünden İnceleme.....	460
3.2.3.2. Başvurunun Şekli Yönünden İncelenmesi.....	460
3.2.3.2.1. Şekli İnceleme ve Eksikliklerin Giderilmesi.....	460
3.2.3.2.2. Başvurudaki Yanlışlıkların Düzeltilmesi.....	461
3.2.3.2.3. Başvurunun Kesinleşmesi ve Sonuçları.....	461
3.2.3.3. Rüçhan Hakkı Yönünden İncelenmesi.....	461

3.2.3.4. Mutlak Ret Nedenleri Bakımından İncelenmesi	462
3.2.3.4.1. Ayırt Edici Nitelikte Olmayan İşaretler	462
3.2.3.4.2. Tescil Edilmiş veya Daha Önce Tescil İçin Başvurusu Yapılmış Bir Marka (İşaret) ile Aynı veya Ayırt Edilemeyecek Kadar Benzer Olan Başvurular	464
3.2.3.4.3. Kamuya Mal Olmuş Serbest İşaretler	465
3.2.3.4.4. Mala Özgü Karakteristik Vasıflar	467
3.2.3.4.5. Halkı Yanıltıcı Markalar	467
3.2.3.4.6. Paris Sözleşmesi'nin 2. Mükerrer 6. Maddesine Göre Reddedilecek Markalar	468
3.2.3.4.7. Kamuya Mal Olmuş Tarihi, Kültürel Değerler	469
3.2.3.4.8. Sahibi Tarafından İzni Verilmeyen Tanınmış Markalar.....	469
3.2.3.4.9. Dini Değerleri ve Sembolleri İçeren Markalar	471
3.2.3.4.10. Kamu Düzenine ve Genel Ahlaka Aykırı Markalar.....	471
3.2.4. Başvurunun Kabulü veya Reddi	472
3.2.5. Başvurunun (veya Ret Kararının) Yayınlanması.....	472
3.2.5.1. Başvurunun Yayınlanması.....	472
3.2.5.2. Başvurunun Yayınlanmasının Sonuçları.....	472
3.2.6. Yayın Sürecinde Görüş Bildirme ve İtiraz Yolu.....	473
3.2.6.1. Görüş Bildirme.....	473
3.2.6.2. Başvurunun Yayını Üzerine İtiraz.....	473
3.2.6.3. İtirazın Konusu: Nispi Ret Nedenleri.....	473
3.2.6.3.1. İktibas Oluşturan İşaretler İçin Tescil Talebi.....	473
3.2.6.3.2. İltibas Oluşturacak İşaretler İçin Tescil Talebi	474
3.2.6.3.3. Ticari Vekil veya Temsilcinin İzinsiz Olarak Markanın Kendi Adına Tescilini Talep Etmesi.....	476
3.2.6.3.4. Tescilsiz Bir Markanın veya Ticaret Sırasında Kullanılan Bir Başka İşaretin Sahibinin İzni Olmadan Tescilinin Talep Edilmesi.....	476

3.2.6.3.5. Tanınmış Markanın Sahibinin İzni Olmadan Aynı, Benzer veya Farklı Mal veya Hizmetlerle İlgili Olarak Tescilin Talep Edilmesi.....	477
3.2.6.3.6. Başkasına Ait Şahsi veya Fikri ya da Sınai Bir Hakkın Tescili.....	478
3.2.6.3.7. Ortak veya Garanti Markalarının Sona Ermesinden Sonra Bunların Aynı veya Benzeri Olan Marka Başvurusu	478
3.2.6.3.8. Koruma Süresinin Dolması Üzerine Yenilenmeyen Markanın Aynı veya Benzeri Olan Marka Başvurusu	478
3.2.6.4. Yayımlanan Marka Başvurusuna Kimler İtiraz Edebilir? ...	478
3.2.6.5. İtirazın Şekli ve Süresi	478
3.2.6.6. İtirazın İncelenmesi	478
3.2.7. TPE Kararlarına İlgili Daire Nezdinde İtiraz	479
3.2.8. İtirazların, Yeniden İnceleme ve Değerlendirme Kurulu'nda İncelenmesi	479
3.2.9. Başvuru Sürecinde Yapılabilecek Değişiklikler.....	480
3.3. Tescil Sürecinde Yargı Yolu	480
3.4. Markanın Tescili.....	481
3.4.1. Tescilin Şekli.....	481
3.4.2. Tescilin Hüküm ve Sonuçları	481
3.4.3. Tescilden Sonraki Şekli Değişiklik Talepleri	482
3.4.3.1. Hataların Düzeltilmesi	482
3.4.3.2. Yenileme	483
4. Markanın Kullanılması	483
4.1. Markanın Kullanılması ile İlgili Esaslar	483
4.2. Markanın Kullanılmamasının Sonuçları.....	485
5. Marka Tescilinden Doğan Haklar ile Tescil Başvurusuna Bağlı Tescili Talep Hakkı Üzerindeki Borçlandırıcı veya Tasarrufi Nitelikteki Hukuki İşlemler.....	486
5.1. Genel Olarak	486
5.2. Markanın Devri	487
5.2.1. Genel Olarak.....	487

5.2.2. Markanın Devir Şekilleri.....	487
5.2.2.1. Markanın Sözleşme ile Devri.....	487
5.2.2.2. Markanın İşletmelerin Devri veya Birleşmesi ya da Ortaklıkların Birleşmesi Yoluyla Devri	487
5.2.2.3. Markanın Mahkeme Kararı veya İcra Marifetiyle İktisabı	488
5.2.3. Devir Kısıtlamaları	488
5.3. Markanın Haczi	488
5.4. Markanın Rehni.....	488
5.5. Marka Üzerinde Lisans Tanınması	489
6. Markanın Koruma Kapsamı	491
6.1. Genel Olarak	491
6.2. Markanın Koruma Kapsamının Sınırları	493
6.2.1. Üçüncü Kişilerin Dürüst Uygulamalara Aykırı Olmayan Kullanımı.....	493
6.2.2. Marka Tescilinden Doğan Hakların Tüketilmesi	494
7. Marka Hakkına Tecavüz Hâlinde Koruma.....	495
7.1. Genel Olarak.....	495
7.2. Marka Hakkına Tecavüz Teşkil Eden Fiiler	496
7.2.1. İktibas veya İltibas Suretiyle Marka Hakkına Tecavüz	496
7.2.2. Markayı Taklit Etmek.....	497
7.2.3. Tecavüz Yoluyla Kullanılan Markayı Ticaret Mevkiine Koymak veya Ticari Amaçla Elde Bulundurmak.....	497
7.2.4. Marka Hakkına Tecavüz Fiillerine İştirak, Yardım, Teşvik yahut Bu Fiillerin Yapılmasını Kolaylaştırmak	498
7.2.5. Markayı veya Ayırt Edilemeyecek Kadar Benzerini Taşıyan Ürünün veya Ticaret Alanına Çıkarılan Malın Nereden Alındığını veya Nasıl Sağlandığını Bildirmekten Kaçınmak.....	498
7.3. Marka Hakkına Tecavüze Hâlinde İleri Sürebilecek Hukuki Talepler	499
7.3.1. Delillerin Tespiti.....	499
7.3.2. Marka Hakkına Tecavüzün Olmadığının Tespiti Davası	500
7.3.3. Tecavüz Fiillerinin Durdurulması (Men) Davası	501

7.3.4. Tecavüzün Giderilmesi Davası	501
7.3.5. Tazminat Davası.....	502
7.3.5.1. Maddi Tazminat	502
7.3.5.2. Manevi Tazminat.....	504
7.3.6. İtibar Tazminatı.....	505
7.3.7. İhtiyati Tedbir Talebi.....	505
7.3.8. Gümrükte El Koyma.....	506
7.3.9. Hükümün İlgililere Tebliği ve İlanı.....	507
7.4. Marka Hakkına Tecavüz Nedeniyle Açılacak Davalarda Usul Hükümleri	507
7.4.1. Taraflar	507
7.4.2. Görevli ve Yetkili Mahkeme	508
7.4.3. Zamanaşımı.....	508
8. Marka Hakkının Sona Ermesi	509
8.1. Markanın Yenilenmemesi	509
8.2. Vazgeçme (Feragat)	510
8.3. Markanın Hükümsüzlüğü ve İptali.....	510
8.3.1. Genel Olarak	510
8.3.2. Hükümsüzlük (İptal) Sebepleri	511
8.3.2.1. Mutlak Ret Nedenleri	511
8.3.2.2. Nispi ret nedenleri.....	512
8.3.2.3. Markanın Kullanılmaması.....	512
8.3.2.4. Markanın Mal ve Hizmetler İçin Yaygın Bir Ad Hâline Gelmesi.....	513
8.3.2.5. Markanın Yanıltıcı Hâle Gelmesi.....	513
8.3.2.6. Markanın Teknik Yönetmeliğe Aykırı Kullanılması	513
8.3.3. Hükümsüzlük Davasında Usul Hükümleri.....	513
8.3.3.1. Tarafları	513
8.3.3.2. Görevli ve Yetkili Mahkeme	514
8.3.3.3. Zamanaşımı ve Hak Düşürücü Süre.....	514
8.3.3.4. Hükümsüzlük Kararının Etkileri	514

ONBİRİNCİ BÖLÜM HAKSIZ REKABET

1. Genel Olarak	519
2. Haksız Rekabet, Rekabet Hukuku, Rekabet Yasağı	519
2.1. Rekabet Hukuku	519
2.2. Rekabet Yasağı.....	520
3. Haksız Rekabetin Düzenleniş Tarzı.....	520
3.1. BK	521
3.2. TK	522
3.3. TKHK	522
3.4. Kanunların Uygulama Alanının Tespiti	523
4. Türk Ticaret Kanununa Göre Haksız Rekabet.....	525
4.1. Haksız Rekabet Hükümlerinin Amacı ve Korunan Menfaatler	525
4.1.1. Amaç.....	525
4.1.2. Haksız Rekabet Hükümleri ile Korunan Menfaatler: Rakipler, Müşteriler, Diğer Piyasa Katılımcıları ve Toplum.....	527
4.2. Genel İlke/Tanım	530
4.2.1. TK 55’de Sayılan Haksız Rekabet Hallerinin Genel İlke (Tanım) Karşısındaki Konumu	530
4.2.2. Haksız Rekabetin Şartları	531
4.2.2.1. Ticari Bir Davranış veya Uygulama Mevcut Olmalıdır.....	531
4.2.2.1.1. “Ticari” İfadesinin Anlamı: Ticari Hayatı Ve İktisadi Rekabeti Etkileyen	531
4.2.2.1.2. Davranış veya Uygulamanın Ticari Olması İçin Esnaf veya Tacir Olmak Zorunlu Değildir	532
4.2.2.1.3. Bilimsel Çalışma ve Araştırma Sonuçlarının Yayınlanması, Sohbetler, İşletme İçi Sirkülerler ile İnternet Ortamındaki Paylaşımlar Ticari Davranış ve Uygulama mıdır?.....	533
4.2.2.2. Davranış veya Uygulama, Aldatıcı veya Herhangi Diğer Bir Şekilde Dürüstlük Kuralına Aykırı Olmalıdır	534

4.2.2.3. Davranış veya Uygulama Rakipler Arasındaki veya Tedarik Edenlerle Müşteriler Arasındaki İlişkileri Etkilemelidir (Taraflar Arasında Rekabet İlişkisinin Varlığı Zorunlu Değildir)	534
4.2.3. Önemli: Haksız Rekabetin Varlığı İçin Rekabet İlişkisi, Yarar Sağlama, Kusur ve Zarar Gerekli Değildir	536
4.3. Haksız Rekabet Halleri (TK 55)	538
4.3.1. Dürüstlük Kuralına Aykırı Reklam ve Satış Yöntemleri Kullanmak [m. 55/1-(a)]	539
4.3.1.1. Kötüleme [m. 55/1-(a).1]	539
4.3.1.2. Gerçek Dışı ve/veya Yanıltıcı Açıklamalarla Kendini ya da Üçüncü Kişiyi Rekabette Öne Geçirmek [m. 55/1-(A).2]	540
4.3.1.3. Kendini Üstün Yetenekli Göstermek [m. 55/1-(a). 3]	541
4.3.1.4. Karıştırılmaya Yol Açmak [İltibas, m. 55/1-(a).4]	542
4.3.1.4.1. Şartları	542
4.3.1.4.2. Ölçüt: Orta Yetenekteki Olağan Müşteri (Tüketici, Alıcı)	543
4.3.1.4.3. Tanıtma Vasıtaları ile Fikri Mülkiyet Haklarının Haksız Rekabet Hükümleri Çerçevesinde Korunması	543
4.3.1.4.4. Uygulamadan Örnekler	545
4.3.1.4.5. TK'da Bulunmayan Eski Bir Hüküm: İltibasa Meydan Veren Malları Elinde Bulundurmak (eTK 57/5)	547
4.3.1.5. Karşılaştırma Yapmak [m. 55/1-(a).5]	547
4.3.1.6. Tedarik Fiyatının Altında Satış Yapmak [m. 55/1-(a).6]	549
4.3.1.7. Ek Edimlerle Sunumun Gerçek Değeri Hakkında Yanıltmak [m. 55/1-(a).7]	550
4.3.1.8. Saldırgan Satış Yöntemleri Kullanmak [m. 55/1-(a).8]	551
4.3.1.9. Gizlemek Suretiyle Yanıltmak [m. 55/1-(a).9]	554
4.3.1.10. İlanlarda Eksik Açıklamalar Yapmak [m. 55/1-(a).10-11] ve Eksik veya Yanlış Bilgi İçeren Sözleşme Formüllerini Kullanmak [m. 55/1(a).12]	554
4.3.2. Sözleşmeyi İhlale veya Sona Erdirmeye Yönelmek [m. 55/1-(b)]	555

4.3.2.1. Sözleşmeye Aykırı Davranmaya [m. 55/1-(b).1] veya Sözleşmeyi Feshe Yöneltmek [m. 55/1-(b).4].....	556
4.3.2.2. Başkalarının Yardımcılarını Görevlerini Kötüye Kullanmaya Sevk Etmek [m. 55/1-(b).2].....	557
4.3.2.3. Başkasının Yardımcıları Vasıtasıyla İşletme Sırlarını Ele Geçirmek [m. 55/1-(b).3].....	558
4.3.3. Başkalarının İş Ürünlerinden Yetkisiz Yararlanmak [m. 55/1-(c)].....	558
4.3.4. Üretim ve/veya İş Sırlarını Hukuka Aykırı Olarak İfşa Etmek [m. 55/1-(d)].....	560
4.3.5. İş Şartlarına Uymamak [m. 55/1-(e)].....	561
4.3.6. Dürüstlük Kuralına Aykırı Genel İşlem Şartları (GİŞ) Kullanmak [m. 55/1-(f)].....	561
4.4. Haksız Rekabete Dayalı Hukuki Talepler.....	566
4.4.1. Davalar.....	566
4.4.1.1. Tespit Davası.....	566
4.4.1.2. Men (Önleme) Davası.....	567
4.4.1.3. Eski Hale İade Davası.....	567
4.4.1.4. Tazminat Davası.....	568
4.4.1.4.1. Maddi Tazminat Davası.....	568
4.4.1.4.2. Manevi Tazminat Davası.....	568
4.4.1.5. Taraflar.....	569
4.4.1.5.1. Davacı.....	569
4.4.1.5.2. Davalı.....	570
4.4.1.5.2.1. Haksız Rekabeti Gerçekleştiren.....	570
4.4.1.5.2.2. Çalıştırmanın Sorumluluğu.....	570
4.4.1.5.2.3. Basın, Yayın, İletişim ve Bilişim Kuruluşlarının Sorumluluğu.....	571
4.4.2. Mahkeme Kararının İlanı.....	572
4.4.3. Mahkeme Kararının Üçüncü Kişiler Hakkında İcrası.....	572
4.4.4. Zamanaşımı.....	573
4.4.5. Geçici Hukuki Koruma Talepleri.....	573

4.4.5.1. İhtiyati Tedbir (TK 61)	573
4.4.5.2. Delil Tespiti (HMK 400).....	575
4.5. Cezai Sorumluluk	575
5. İthalatta Haksız Rekabet.....	575
6. Milletlerarası Özel Hukuk.....	577
7. Ek 3) Rekabet Hukuku	577
7.1. Mevzuat: Rekabetin Korunması Hakkında Kanun	578
7.2. Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar	578
7.3. Muafiyet	578
7.4. Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması	579
7.5. Birleşme ve Devralmalar	579
7.6. Rekabet Kurulunun İnceleme ve Araştırmalarında Usul.....	580
7.7. RKHK'ya Aykırı Anlaşma ve Kararların Hükmü.....	581

ONİKİNCİ BÖLÜM

TİCARİ DEFTERLER

1. Genel Olarak.....	584
2. Tarihsel Gelişim.....	585
3. Sistemler.....	588
3.1. Genel Olarak	588
3.2. Türk (TK) Sistemi.....	588
4. Defter Tutmakla Yükümlü Olanlar, Yükümlülüğün Başlangıcı ve Sonu.....	589
4.1. Defter Tutmakla Yükümlü Olanlar.....	589
4.1.1. Gerçek Kişi Tacir.....	589
4.1.2. Tüzel Kişi Tacir	591
4.1.3. Tüzel Kişiliği Olmayan Ticari İşletmeler ve Teşekküller	592
4.1.4. Ticari İşletme İşleten Ancak Tacir Sayılmayan Tüzel Kişiler ..	593
4.1.5. Donatma İştiraki.....	593
4.2. Yükümlülüğün Başlangıcı ve Sonu.....	594
4.2.1. Genel Olarak.....	594

4.2.2. Yükümlülüğün Başlangıcı	595
4.2.3. Yükümlülüğün Sonu	596
5. Tutulacak Defterler	597
5.1. Belirli Zorunlu Defterler	597
5.1.1. Yevmiye Defteri	597
5.1.2. Defteri Kebir	598
5.1.3. Envanter Defteri	598
5.1.4. Pay Defteri	599
5.1.5. Yönetim Kurulu Karar Defteri	600
5.1.6. Genel Kurul Toplantı ve Müzakere Defteri	601
5.1.7. İşletme Hesabı Defteri (İşletme Defteri), İşletme Hesabı Hülasası (Özeti) ve Emtia Envanteri	601
5.1.7.1. İşletme Hesabı Defteri (İşletme Defteri)	601
5.1.7.2. İşletme Hesabı Hülasası (Özeti)	601
5.1.7.3. Emtia Envanteri	602
5.2. İsteğe Bağlı Defterler	602
6. Finansal/Mali Tablolar	602
7. Kimler Hangi Defteri/Defterleri Tutacaktır?	605
7.1. TK ve TDİT Açısından	605
7.1.1. Gerçek Kişi Tacir	605
7.1.2. Tüzel Kişi Tacir	605
7.1.3. Tüzel Kişiliği Olmayan Ticari İşletmeler ve Diğer Teşekküller	606
7.1.4. Ticari İşletme İşleten Ancak Tacir Sayılmayan Tüzel Kişiler	606
7.1.5. Adi Ortaklık	606
7.1.6. Donatma İştiraki	606
7.1.7. Hâkim Teşebbüs	606
7.2. VUK ve Diğer Bazı Kanunlar Açısından	606
7.2.1. VUK	606
7.2.2. KoopK	607
7.2.3. SK	608
7.2.4. BankK	608

8. Defter Tutma Yükümlülüğünün Kapsamı.....	608
8.1. Yasal Düzenlemelerde Öngörülen Tüm Defterlerin Tutulması.....	608
8.2. Defterlerin Kanuna Uygun Olarak Tutulması/Kayıt Düzeni	609
8.2.1. Defterlerin Fizikî ya da Elektronik Ortamda Tutulabileceği	609
8.2.2. Fizikî Ortamda Tutulacak Defterler Bakımından	
Açıklamalar.....	609
8.2.2.1. Defterlerin Türkçe Olarak Tutulması.....	609
8.2.2.2. Türk Parası/Türk Para Birimi Kullanılması.....	610
8.2.2.3. Kısaltma Kullanılması	611
8.2.2.4. Defterlerin Yasal Düzenlemelerde Öngörülen Bilgileri	
Kapsamı.....	611
8.2.2.5. Açıklık, Tamlık ve Doğruluk Esaslarına Uygunluk.....	611
8.2.2.6. Defterlerin Özenle Tutulması	611
8.2.2.7. Defterlerin Onaylatılmış Olması.....	613
8.2.2.7.1. Açılış Onayı	613
8.2.2.7.2. Kapanış Onayı	616
8.2.2.7.3. Onay Yenileme.....	617
9. Defterlerin (ve Belgelerin) Saklanması ile Bunların Zıya	
Uğraması Hâlinde Zayi Belgesi Alınması	618
10. Defterlerin Kanuna Göre Eksiksiz ve Usulüne Uygun Olarak	
Tutulmuş Olmamasının Sonuçları.....	620
10.1. Defterlerin (Sahibi Lehine) Delil Olamaması	620
10.2. Defterleri İbrazdan Kaçınmış Sayılma.....	621
10.3. Konkordato Talebinin Kabul Edilmemesi	621
10.4. Cezai Müeyyideler	621
11. Ticari Defterlerle İspat.....	623
11.1. Genel Olarak	623
11.2. Ticari Defterlerin Her Türlü Hukuki Uyuşmazlıklarda İbrazı	
ve Teslim/Defterlerin Tümüyle İncelenmesi.....	623
11.2.1. Her Türlü Hukuki Uyuşmazlıklarda İbraz.....	623
11.2.2. Teslim (Defterlerin Tümüyle İncelenmesi)	626

11.2.3. TK 83/2 Hükümü.....	626
11.3. Ticari Defterlerin Özel Delil Olması - Kesin Delil.....	626
11.3.1. Şartlar	626
11.3.1.1. Tarafların Tacir Olması.....	626
11.3.1.1.1. Tacirler	626
11.3.1.1.2. Tacir Sayılanlar	627
11.3.1.1.3. Tacir Gibi Sorumlu Olanlar.....	628
11.3.1.1.4. Esnafın Durumu.....	628
11.3.1.2. İhtilafın Her İki Tarafın Ticari İşletmesiyle İlgili Bir İşlemden Doğması	628
11.3.1.2.1. Genel Olarak	628
11.3.1.2.2. İhtilafın Konusunun Her İki Tarafın Defterine/ Defterlerine Geçirilecek Bir İş (İşlem) Olması	629
11.3.2. İlkeler.....	629
11.3.2.1. Ticari Defterler Her Zaman Sahibi Aleyhine Delil Olurlar.....	630
11.3.2.2. Kanuna Göre Eksiksiz ve Usulüne Uygun Olarak Tutulmuş, Açılış ve Kapanış Onayları Yaptırılmış ve Kayıtları Birbirini Doğrulayan Defterler Sahibi Lehine de Delil Olurlar....	630
11.3.2.2.1. Genel Olarak.....	630
11.3.2.2.2. Defterlerin Kanuna Göre Eksiksiz ve Usulüne Uygun Olarak Tutulmuş Olması	630
11.3.2.2.2.1. Defterlerin Açılış ve Kapanış Onaylarının Yaptırılmış Olması.....	630
11.3.2.2.2.2. Defter Kayıtlarının Birbirini Doğrulaması.....	630
11.3.3. İspat Usulü	631
11.3.3.1. Taraflardan Birinin Kendi Defterlerine Dayanması	631
11.3.3.2. Taraflardan Birinin Karşı Tarafın Defterlerine Dayanması	632
11.3.4. Ticari Defterlerle İspatta Yemin.....	634
11.3.5. Kanuni Delil	635

ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM**CARI HESAP**

1. Genel Olarak	637
2. Cari Hesabın Tanımı	638
3. Cari Hesap Sözleşmesinin Şekli.....	643
4. Cari Hesap Dışında Kalan Alacaklar (TK 93)	643
4.1. Hangi Alacaklar Cari Hesaba Geçirilemeyecektir?	643
4.1.1. Takas Edilemeyen Alacaklar	644
4.1.2. Belirli Bir Amaca Harcanmak veya Ayrıca Emre Hazır Tutulmak Üzere Teslim Olunan Para ve Mallardan Doğan Alacaklar	645
4.1.3. Cari Hesap Sözleşmesinden Önce Mevcut Olan Alacaklar	646
4.1.4. Komisyon Ücreti ve Giderler.....	646
4.2. TK 93'e Aykırılığın Sonuçları	646
5. Cari Hesaba Geçirilebilecek Alacaklar	646
6. Cari Hesapta Süreler	648
7. Cari Hesabın İşleyişi.....	649
7.1. Hesaba Geçirme.....	650
7.2. Takas	652
7.3. Faiz	653
7.4. Bakiyenin Belirlenmesi ve Kabulü ile Kabulün Hukuki Sonuçları ..	654
7.4.1. Bakiyenin Belirlenmesi ve Kabulü	654
7.4.2. Bakiyenin Kabulünün Hukuki Sonuçları	656
7.4.2.1. Yenileme (tecdit)	656
7.4.2.2. Güvence (Teminat)	658
7.4.2.3. Faiz	659
7.4.2.4. Ödemenin Talep Edilememesi	663
7.4.2.5. İİK 68b Hükmü	663
7.4.2.6. Bakiyenin Haczi	664
8. Cari Hesabın Sona Ermesi	665

8.1. Genel Olarak	665
8.1.1. Belirli Süreli Cari Hesap Sözleşmelerinde	665
8.1.2. Belirsiz Süreli Cari Hesap Sözleşmelerinde	665
8.1.3. İflas Halinde	666
8.2. Ölüm veya Kısıtlılık Halinde.....	667
8.3. Bakiyenin Haczi Halinde.....	668
9. Cari Hesabın Sona Ermesinin Sonuçları.....	668
10. Cari Hesapta Zamanaşımı.....	669
10.1. Zamanaşımı Süresi	669
10.2. Zamanaşımının Başlangıcı	669

ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TACİR YARDIMCILARI

1. Tacir Yardımcıları Kavramı - Varlık Sebepleri.....	673
2. Sınıflandırılması / Türleri.....	675
3. Ticari Temsilci.....	676
3.1. Genel Olarak	676
3.1.1. Düzenlendiği Yer.....	676
3.1.2. Tanımı	677
3.1.3. İşlevi.....	677
3.2. Ticari Temsilcinin Tayini.....	678
3.2.1. Tayin Etmeye Yetkili Olanlar	678
3.2.2. Ticari Temsilci Tayin Edilebilecekler.....	679
3.2.3. Tayin Şekli.....	680
3.3. İç İlişki: İşleten ile Tacir Arasındaki İlişki.....	680
3.3.1. Genel Olarak.....	680
3.3.2. Rekabet Yasağı	681
3.4. Dış İlişki: Temsil Yetkisinin Kapsamı	682
3.4.1. Ticari Temsilcinin Yapabileceği İşlem Örnekleri.....	683
3.4.2. Ticari Temsilcinin Yapamayacağı İşlemler	685

3.4.2.1. Taşınmazların Devri veya Aynı Bir Hakla Sınırlandırılması	685
3.4.2.2. İşletme Konusu Dışındaki İşlemler / Temel İşlemler	686
3.4.3. Sınırlandırılması	687
3.4.3.1. Şube İşleriyle (=Yer İtibariyle) Sınırlandırma	687
3.4.3.2. Birlikte Temsil Kaydı ile Sınırlama	688
3.4.3.3. Sınırlandırmaların Tescil ve İlanı.....	689
3.5. Ticari Temsilcilik İlişkinin Sona Ermesi	690
3.5.1. İradi Sona Erme Sebepleri	690
3.5.2. Kendiliğinden Sona Erme Sebepleri	690
3.5.3. Sona Ermenin Hüküm ve Sonuçları.....	691
3.6. Zamanaşımı	692
4. Ticari Vekiller	693
4.1. Genel Olarak Niteliği, Türleri ve Ticari Temsilciden Farkları.....	693
4.2. Tanımı	693
4.3. Tayini.....	694
4.4. İç İlişki: İşletme Sahibi ile Ticari Vekil Arasındaki İlişki	695
4.5. Dış İlişki: Genel ve Özel Yetkili Ticari Vekillerin Temsil Yetkisinin Kapsamı ve Sınırlandırılması	696
4.6. Ticari Vekilliğin Sona Ermesi.....	698
5. Pazarlamacı	699
5.1. Tanımı ve İşlevi	699
5.2. Unsurları.....	701
5.2.1. Pazarlamacılık İlişkinin Kuran Bir Sözleşmenin Varlığı (“Pazarlamacılık Sözleşmesi”)	701
5.2.2. Aracılık ya da Sözleşme Yapma Şeklindeki Faaliyetini Ticari İşletmenin Dışında ve Gezici Olarak Yapma	702
5.2.2.1. Aracılık ya da Sözleşme Yapma	702
5.2.2.2. İşletmenin Dışında ve Gezici Surette Faaliyet	702
5.2.3. Devamlılık (=Süreklilik)	703
5.2.4. Ücret	703

5.2.5. Tacire Bağlılık	703
5.3. Pazarlamacığa Uygulanacak Hükümler	704
5.4. Benzer Müesseselerden Farkları.....	704
5.5. Atanması.....	706
5.6. Dış İlişki: Pazarlamacının Temsil Yetkisi.....	707
5.6.1. Genel Olarak	707
5.6.2. Temsil Yetkisinin Kapsamı	707
5.6.2.1. Sözleşme Yapmaya Yetkili Pazarlamacı	707
5.6.2.2. Aracı Pazarlamacı.....	708
5.6.3. Temsil Yetkisinin Sınırlandırılması ve Geri Alınması	709
5.6.4. Yetki Aşımı.....	710
5.7. İç İlişki: Pazarlamacının /Tacir İşveren borçları ve Yükümlülükleri ile Hakları.....	711
5.7.1. Pazarlamacının Başlıca Borç ve Yükümlülükleri	711
5.7.1.1. İşveren Tacirin İşlerini Görme ve Menfaatleri Koruma Borcu	711
5.7.1.2. Tacir İşverenin Talimatlarına Uyma Borcu.....	712
5.7.1.3. Rekabet Etmeme Borcu/Rekabet Yasağı Anlaşması.....	713
5.7.1.4. Bilgi ve Haber Verme Borcu.....	713
5.7.1.5. Faaliyetinin Sonucunda Elde Ettiklerini İşverene Teslim Etme Borcu	714
5.7.1.6. Garanti Borcu	714
5.7.2. Pazarlamacının Hakları.....	715
5.7.2.1. Ücret Hakkı	715
5.7.2.2. Tekel Hakkı	716
5.7.2.3. Hapis Hakkı	718
5.7.3. Tacir İşverenin Borçları	719
5.8. Pazarlamacılık Sözleşmesinin Sona Ermesi	719
5.8.1. Sona Erme Sebepleri.....	719
5.8.1.1. Sürenin Sona Ermesi	719
5.8.1.2. Fesih.....	720

5.8.1.3. Pazarlamacının Ölümü, Fiil Ehliyetini Kaybetmesi, Tacirin İflası	720
5.8.1.4. Diğer Sona Erme Sebepleri	721
5.8.2. Sona Ermeye Bağlanan Sonuçlar	721
6. Simsar (Tellâl)	722
6.1. Genel Olarak	722
6.1.1. Varlık Sebebi/İşlevi	722
6.1.2. Düzenlendiği Yer / Kavram Sorunu.....	723
6.1.3. Simsarlığın Uygulamadaki Farklı Görünümleri /Özel Düzenlemeler.....	725
6.2. Tanımı ve Unsurları	726
6.2.1. Tanımı	726
6.2.2. Unsurları.....	726
6.2.2.1. Sözleşme Unsuru	726
6.2.2.2. Bağımsızlık	728
6.2.2.3. Müvekkili ile İlişkinin Devamlı Olmaması	729
6.2.2.4. Aracılık	729
6.2.2.5. Meslek Edinmenin Zorunlu Olmaması.....	730
6.2.2.6. Ücret	730
6.3. Simsarlığın Benzer Aracılık Faaliyetlerinden Farkları.....	731
6.4. Simsarin Borçları	731
6.5. Simsarin Hakları.....	733
6.5.1. Ücret Hakkı.....	733
6.5.1.1. Başarıya Bağlılık Esası ve Nedensellik Bağı	733
6.5.1.2. Sonuca Müvekkilin Katkısı veya Birden Fazla Simsarin Faaliyeti	735
6.5.1.2.1. Sonuca Müvekkilin Katkısı	735
6.5.1.2.2. Tekel Hakkı.....	736
6.5.1.2.3. Birden Fazla Simsarin Faaliyeti.....	736
6.5.1.3. Ücretin Miktarı	736
6.5.1.4. Ücretin Borçlusu/ İki Taraf İçin Simsarlık.....	737

6.5.1.5. Sımsarın Bizzat Kendisinin Kurulan Sözleşmeye Taraf Olması.....	737
6.5.1.6. Fahış Ücretin Tenkisi	738
6.5.2. Masraf Talep Etme	738
6.5.3. Zamanaşımı.....	739
6.6. Sımsarlığın Sona Ermesi /Sona Ermeye Bağlı Sonuçlar.....	739
6.6.1. Sona Erme Sebepleri	739
6.6.2. Sona Ermeye Bağlanan Bazı Sonuçlar	740
7. Komisyoncu.....	740
7.1. Genel Olarak.....	740
7.2. İşlevi.....	741
7.3. Tanımı ve Unsurları	742
7.3.1. Tanımı.....	742
7.3.2. Unsurlar	742
7.3.2.1. Komisyonculuk İlişisini Kuran Bir Sözleşmenin Varlığı (=Komisyon Sözleşmesi)	742
7.3.2.2. Bağımsızlık.....	743
7.3.2.3. Kendi Adına ve Vekâlet Verenin Hesabına Hareket.....	743
7.3.2.4. Sözleşmenin Konusu: Bir Taşınırın Alımı veya Satımı.....	743
7.3.2.5. Meslek Edinme - Süreklilik.....	745
7.3.2.6. Ücret.....	745
7.4. Komisyoncu (Dolaylı Temsilci) ile Üçüncü Kişi Arasındaki İlişki (Dış İlişki).....	746
7.4.1. İkili İşlem /Borçlar Hukukuna Özgü Sonuçlar.....	746
7.4.2. Taşınırın Mülkiyeti	746
7.4.3. Mülkiyetin, Hakların ve Borçların Devri.....	747
7.4.4. Komisyoncunun Kendi Kendisiyle Sözleşme Yapması/ Çifte Temsil	748
7.4.4.1. Kendi Kendisiyle Sözleşme Yapması.....	748
7.4.4.2. Çifte Temsil.....	749
7.5. Komisyoncu ile Müvekkili (Temsil Olunan) Arasındaki İç İlişki....	749

7.5.1. Alım-Satım Komisyoncununun Borçları	749
7.5.1.1. İş Görme ve Müvekkilin Talimatlarına Göre Hareket Borcu	750
7.5.1.1.1. Müvekkilin Belirlediği Bedel /Kusurlu ve Kusursuz Sorumluluk.....	750
7.5.1.1.2. Veresiye Mal Satma ve Malı Teslim Almadan Ödeme ..	751
7.5.1.2. Bilgi Verme ve Müvekkilin Menfaatlerini Koruma Borcu..	751
7.5.1.3. Hesap Verme ve Komisyonculuk Yetkisini Kullanmak İçin veya Bu Yetkinin Kullanılması Dolayısıyla Aldıklarını Verme /Devretme Borcu	752
7.5.2. Alım-Satım Komisyoncusunun Hakları	753
7.5.2.1. Ücret Hakkı	753
7.5.2.1.1. Ücret Hakkının Kazanılması.....	753
7.5.2.1.2. Ücret İsteme Hakkının Düşmesi ve Müvekkilinin Komisyoncuyla Bizzat Alıcı ya da Satıcı Sayma Hakkı (= Müvekkilin Aradan Çıkması).....	754
7.5.2.2. Masrafların Ödenmesini İsteme	755
7.5.2.3. Hapis Hakkı	756
7.5.2.4. Malın Açık Artırma ile Sattırabilme Hakkı.....	756
7.6. Komisyonculuğun Son Bulması	757
7.7. Zamanaşımı	757
8. Taşıma İşleri Komisyoncusu.....	757
8.1. Genel Olarak	757
8.2. Tanım	758
8.3. Taşıma İşleri Komisyonculuğu ve Taşıma İşleri	759
8.4. Lojistik Faaliyet, Lojistik İşletmecisi, Taşıma İşleri Organizatörü..	760
8.5. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Borçları ve Hakları.....	761
8.5.1. Borçları	761
8.5.1.1. Eşyanın/Yükün Taşıtılması.....	761
8.5.1.1.1. Genel Olarak.....	761
8.5.1.1.2. Diğer Edimler.....	761

8.5.1.1.2.1. Eşyanın Sigortalanması, Ambalajlanması, İşaretlenmesi, Gümrüklenmesi vs.....	761
8.5.1.1.2.2. Gerekli Sözleşmeleri Yapmak.....	761
8.5.1.1.3. Gönderenin Menfaatlerini Gözetmek ve Onun Talimatlarına Uymak	762
8.5.2. Hakları	762
8.5.2.1. Ücret Hakkı.....	762
8.5.2.2. Giderleri Talep Hakkı	762
8.5.2.3. Hapis Hakkı.....	762
8.5.2.4. Halefiyet	763
8.5.2.5. Toplama Yük.....	763
8.6. Gönderenin Borçları ve Hakları.....	763
8.6.1. Borçları	763
8.6.1.1. Ücret	763
8.6.1.2. Bildirme Yükümlülüğü.....	763
8.6.2. Hakları	763
8.6.2.1. Eşyanın Taşıtılmasını İstemek	763
8.6.2.2. Komisyoncunun Kendi Adına, Gönderen Hesabına Yaptığı Sözleşmelerden Edinilen Hakların Kendisine Devrini İstemek.....	763
8.7. Komisyoncunun Taşıyıcı Sayılması.....	764
8.7.1. Kesin Ücret (TK 921/1-c.1)	764
8.7.2. Komisyoncunun Taşıma İşini Üzerine Alması (TK 926/1-c.1).....	764
8.7.3. Toplama Yük (TK 927/1-2).....	765
8.8. Sorumluluk.....	765
8.8.1. Gönderenin Sorumluluğu.....	765
8.8.2. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Sorumluluğu	766
8.8.2.1. Sorumluluk Hâlleri: Eşyanın Zıyı ve/veya Hasarı	766
8.8.2.2. Sorumluluğun Şartları	766
8.8.2.2.1. Özen Borcuna Aykırılık	766
8.8.2.2.2. Zilyetlik	766

8.8.2.3. Sorumluluktan Kurtulma.....	767
8.8.2.3.1. Genel Olarak.....	767
8.8.2.3.2. Özel Hâller.....	767
8.8.2.3.3. Komisyoncunun Zilyetliğinde Bulunan Malın Zıyaından ve/veya Hasarından Kaynaklanmayan Zarardan/ Zararlardan Sorumluluk	767
8.8.2.4. Tazminatta Esas Alınacak Değer.....	768
8.8.2.4.1. Eşyanın Tamamen ya da Kısmen Zıyaı Hâlinde	768
8.8.2.4.2. Eşyanın Hasara Uğraması Hâlinde.....	768
8.8.2.4.3. TK 880/3 Hükümü.....	768
8.8.2.4.4. Zarar Saptama Giderleri.....	768
8.8.2.5. Sorumluluk Sınırları.....	768
8.8.2.5.1. Eşyanın Zıyaı ve/veya Hasarı Hâlinde.....	768
8.8.2.6. Diğer Giderlerin Tazmini	769
8.8.2.7. Diğer Zararlardan Sorumluluğun En Yüksek Tutarı.....	769
8.8.2.8. Sözleşme Dışı İstemler	769
8.8.2.9. Sorumluluğu Sınırlama Hakkının Kaybı.....	770
8.8.2.10. Yardımcıların Kusuru.....	770
8.8.2.11. Taşıma İşleri Komisyoncusunun Taşımacı (Taşıyıcı) ile Müteselsil Sorumluluğu.....	770
8.8.2.12. Zamanaşımı.....	770
9. Acente	771
9.1. Genel Olarak Acente.....	771
9.1.1. Tanımı ve İşlevi.....	771
9.1.2. Unsurları	773
9.1.2.1. Bağımsızlık.....	773
9.1.2.2. Acentelik İlişkisini Kuran Bir Sözleşmenin Varlığı (“Acentelik Sözleşmesi”)	773
9.1.2.3. Sınırları Belirli Bir Yer veya Bölgede Faaliyet Unsuru	774
9.1.2.3.1. Belirli Bir Yer veya Coğrafi Bölge Kavramı.....	774

9.1.2.3.2. Belirli Bir Müşteri Çevresi ya da Mal veya Hizmetle Sınırlama.....	774
9.1.2.3.3. Belirli Bir Yer veya Bölge ile Sınırlamanın Tekel Kuralı ile İlişkisi	775
9.1.2.3.3.1. Tekel Kuralının Anlamı ve İşlevi.....	775
9.1.2.3.3.2. Kuralın Hukuki Niteliği.....	776
9.1.2.3.3.3. Tekel Kuralına Aykırılığın Sonuçları/Yaptırımını.....	777
9.1.2.4. Süreklilik (=Devamlılık) /Meslek edinme	778
9.1.2.5. Ticari İşletmeyi İlgilendiren Sözleşmelerde Aracılık veya Sözleşmeleri Tacir Adına ve Hesabına Yapma	779
9.1.3. Benzer Müesseselerden Farklılıkları	779
9.1.4. Acenteliğe Uygulanacak Hükümler.....	780
9.1.5. Acenteliğe İlişkin Hükümlerin Uygulanma Alanını Genişleten ve Daraltan Düzenlemeler.....	781
9.1.5.1. Saklı Tutulan Özel Hükümler	781
9.1.5.2. Acentelik Hükümlerinin Uygulama Alanını Genişleten Düzenlemeler	782
9.2. Acentenin Yetkileri.....	783
9.2.1. Temsil Yetkisi.....	783
9.2.1.1. Aktif ve Pasif Temsil Yetkisi/Yükümlülüğü	783
9.2.1.1.1. Yetki ve Yükümlülük Niteliği.....	783
9.2.1.1.2. Yetki ve Yükümlülüğün Kapsamı.....	785
9.2.1.2. Davada ve Takipte Temsil Yetkisi	785
9.2.1.2.1. Hukuk Davaları	785
9.2.1.2.2. Ceza Davaları.....	786
9.2.1.2.3. Müvekkil ve Acentenin Birlikte Dava Edilmesi	786
9.2.1.2.4. İcra Takibi ile İflas Davası ve Takibi.....	787
9.2.1.2.5. Özel Yetki Gerektiren Hallerde Durum	787
9.2.1.2.6. Sözleşme Sonrasında Temsil Yetkisi.....	787
9.2.2. Mal veya Hizmeti Teslim Alma/Bedeli Tahsil Etme Yetkisi	787
9.2.2.1. Sözleşme Yapma Yetkisi.....	788
9.2.3. Yetkisizlik	790

9.3. Acentenin Borçları.....	791
9.3.1. Müvekkilin İşlerini Görme ve Menfaatlerini Koruma	791
9.3.1.1. İş Görme ve Menfaatleri Koruma Borcu Kavramı / Basiretli Acente Ölçüsü	791
9.3.1.2. Başka İşler Görme /Başkalarına da Acentelik	792
9.3.1.3. Bizzat İfa /İfa Yardımcıları Vasıtasıyla İfa /İşin Devri.....	793
9.3.1.4. Saklama ve Koruma Yükümlüğü /Kusur Karinesi	793
9.3.1.5. Sadakat Yükümü /İş ve İşletme Sırlarının Korunması.....	793
9.3.2. Haber Verme ve Verilen Talimatlara Uygun Hareket Etme	794
9.3.2.1. Borcun Konusu ve Kapsamı	794
9.3.2.2. Danışmanlık ve Garanti İçermeyen Bilgilendirme	794
9.3.2.3. Talimat Alma ve Talimata (ve Acentelik Sözleşmesine) Uygun Hareket	794
9.3.3. Teslim Alınan Hasarlı veya Bozulacak yahut Değeri Düşecek Mallarla İlgili Önlemleri Alma	795
9.3.4. Müvekkile Ait Olan Parayı Zamanında Ödeme	796
9.4. Acentenin Hakları	797
9.4.1. Ücret Hakkı	797
9.4.1.1. Hukuki Nitelik	797
9.4.1.2. Ücrete Hak Kazandıran İşlemler	797
9.4.1.2.1. Başarı veya Katkı Sebebiyle Ücret	797
9.4.1.2.2. Tekel Hakkı Sebebiyle Ücret	798
9.4.1.2.3. Acentelik İlişkinin Bitmesinden Sonra Kurulan Sözleşmeler İçin Ücret Hakkı.....	799
9.4.1.3. Ücrete Hak Kazanma Zamanı.....	800
9.4.1.3.1. Kural	800
9.4.1.3.2. Müvekkilin İfası	801
9.4.1.3.3. Müşterinin İfası	801
9.4.1.3.4. İfa Zamanı /Niteliği	801
9.4.1.3.5. Kısmî İfa	802
9.4.1.3.6. Başkasının İfası.....	802

9.4.1.4. Ücret Hakkının Düşmesi	802
9.4.1.5. Ücretin Miktarı.....	804
9.4.1.6. Ücretin Ödenmesi Zamanı /Muacceliyeti.....	805
9.4.2. Tahsil ve Tekeffül Komisyonu Hakkı	806
9.4.3. Olağanüstü Giderleri Talep ve Faiz İsteme Hakkı.....	806
9.4.4. Hapis Hakkı	808
9.4.4.1. Genel Olarak.....	808
9.4.4.2. İrtibat Karanesi / Başka Alacaklar Sebebiyle Hapis Hakkı.....	809
9.5. Müvekkilin Borçları	809
9.6. Acentelik Sözleşmesinin Sona Ermesi	811
9.6.1. Sebepleri.....	811
9.6.1.1. Sürenin Sona Ermesi.....	811
9.6.1.2. Acentelik Sözleşmesinin Feshi	812
9.6.1.2.1. Olağan fesih	812
9.6.1.2.2. Olağanüstü Fesih (Haklı Nedenlerle Fesih).....	812
9.6.1.2.3. Sözleşmenin (TK'da Öngörülen Nedenlerle) Kendiliğinden Sona Ermesi	813
9.6.1.2.4. Diğer Sona Erme Sebepleri	814
9.6.2. Acentelik Sözleşmesinin Sona Ermesine Bağlı Hukuki / Mali Sonuçlar.....	814
9.6.2.1. TK Tazminatı.....	814
9.6.2.2. Genel Hükümler Uyarınca Tazminat	815
9.6.2.3. Denkleştirme Talebi (Müşteri Çevresi /Portföy Tazminatı)	816
9.6.2.3.1. Denkleştirme Talebinin Koşulları.....	816
9.6.2.3.1.1. Birinci Koşul: Sözleşmenin Sona Ermesi	816
9.6.2.3.1.2. İkinci Koşul: Yeni ve Sürekli Müşteriler / Önemli Menfaat.....	818
9.6.2.3.1.3. Üçüncü Koşul: Acentenin Ücret Kaybına Uğraması	820
9.6.2.3.1.4. Dördüncü Koşul: Denkleştirme Ödenmesinin Hakkaniyete Uygun Olması.....	820

9.6.2.3.2. Denkleştirme Bedelinin hesaplanması.....	822
9.6.2.3.3. Vazgeçilmezlik.....	822
9.6.2.3.4. Süre Sorunu.....	823
9.6.2.3.5. İspat Yükü - Dava ve Takip Hakkı - Görevli Mahkeme	823
9.6.2.3.6. Hükümün Benzer Sözleşme İlişkilerinde Uygulanma Alanı.....	823
9.6.2.4. Zamanaşımı	825
9.6.2.5. Acentenin Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı	825
9.6.2.5.1. Süre.....	826
9.6.2.5.2. Yapılış Zamanı.....	826
9.6.2.5.3. Şekil / Belge	826
9.6.2.5.4. Bekleme Süresi Ücreti (Tazminatı) / Talep Hakkının Kaybı	827
9.6.2.5.5. Geçersizlik.....	827
9.6.2.5.6. Anlaşmaya Aykırılık ve Aykırılığın Sonuçları/ Anlaşmanın Sonlandırılması.....	828
9.6.2.5.7. Hükümün Uygulama Alanı.....	828
9.6.2.5.8. Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağının Rekabet Hukuku Bakımından Değerlendirilmesi	829
10. Tek Satıcı.....	831
10.1. Kavram-Tanım, Varlık Sebepleri	831
10.2. Unsurları ve Özellikleri.....	832
10.2.1. Sözleşmenin Varlığı (Tek Satıcılık Sözleşmesi)	833
10.2.2. Tekel Hakkı	835
10.2.3. Bağımsız Olarak Kendi Nam ve Hesabına Hareket	837
10.3. Tek Satıcılık İlişkisi Karşısında Üçüncü Kişilerin Durumu	837
10.3.1. Mutlak veya Kuvvetlendirilmiş Satış Tekelinden Hareketle BK m. 128, m. 129 Uyarınca Talep Hakkı.....	837
10.3.2. Üçüncü Kişilerin Paralel Satışı/İthalatı	838
10.3.3. Sözleşme Dışı Sorumluluk Hükümlerinden Hareketle Talep İmkânı	839

10.3.4. Tek Satıcının Fikrî Mülkiyet Unsurlarından Hareketle Dava ve Takip Hakkı.....	841
10.4. Tek Satıcılık İlişkisinin Sona Ermesi	841
10.4.1. Sona Erme Sebepleri	841
10.4.2. Sözleşmesinin Sona Ermesinin Sonuçları	843
10.4.2.1. Mevcut Siparişlere Etkisi	843
10.4.2.2. Destek Malzemelerinin ve Stokların Geri Alınması.....	843
10.4.2.3. Haklı Nedenlerle Fesih Hâlinde Tazminat	846
10.4.2.4. Denkleştirme Talep Hakkı.....	846
10.5. Tek Satıcının Sözleşme Sonrası Rekabet Yasağı.....	851
Kavram İndeksi.....	853
Madde İndeksi.....	867